

EU og Indien: Strategisk autonomi og partnerskab i en uforudsigelig verden

Økonomi & Politik - tradition og fornyelse

Denne artikel undersøger, hvordan et ændret globalt trusselsbillede præget af Ruslands invasion af Ukraine, Kinas økonomiske og militære ekspansion og et uforudsigeligt USA forstærker EU's og Indiens interesse i at styrke deres strategiske partnerskab. Undersøgelsen trækker på trusselbalancerings teori, dels i afdækningen af de aktuelle trusler mod Indien og EU, og dels i analyse og diskussion af parternes balanceringsstrategi og ønske om strategisk autonomi. Artiklen viser, at en frihandelsaftale kan styrke parternes økonomiske udvikling, forsyningssikker-

hed og grønne omstilling, mens et udvidet sikkerheds- og forsvarsmæssigt samarbejde yderligere kan styrke parternes strategiske autonomi. EU og Indien har dog forskellige udgangspunkter i forhold til at tilstræbe strategisk autonomi, hvilket kan blive en udfordring for samarbejdet. For Indien er strategisk autonomi et middel til stormagtsstatus i en multipolær verdensorden, mens det for EU i højere grad er en reaktion på de øgede trusler fra Rusland, Kina og USA.

Tilnærmelser mellem EU og Indien

Da Indien fejrede Republikkens Dag den 26. januar 2026 var det med EU's kommissionsformand Ursula von der Leyen og formand for Det Europæiske Råd António Costa som æresgæster. Denne gestus kom som kulmination på et år med en række højtprofilerede møder mellem EU og Indien. Både New Delhi og Bruxelles er udfordret af et kraftigt forværret trusselsbillede og deraf mindsket handlerum som følge af offensive træk fra Rusland, Kina og USA. De europæiske lande opruster, idet de frygter at blive næste mål for en russisk angrebskrig, efter hvad der er sket i Ukraine. Indien er stærkt bekymret over Kinas militære ekspansion og frygter militær konfrontation på alle fronter, både i Himalaya, som vi så i 2020, i Det Indiske Ocean, hvor kinesiske krigsskibe er permanent til stede, og med Pakistan, som Kina yder omfattende militær støtte til.

Begge parter er desuden betydeligt udfordret af et uforudsigeligt USA, som under præsident Donald Trumps ledelse har sat spørgsmålstejn ved tidligere alliancer og partnerskaber samt truet både EU og Indien med betydelig straffold. Ud over at USA ikke ønsker at bruge amerikanske midler til at støtte Ukraine og til europæiske forsvar i det hele taget, så udgør USA nu også en konkret militær trussel mod allierede i Europa, idet Trump ikke udelukker brug af militære midler for at besidde Grønland. I Indien er det tidligere gode forhold til USA også under voldsomt pres, idet Trump i sommeren 2025 satte tolden op på 50 procent på varer fra Indien og eksplicit støttede Pakistan i forbindelse med konflikten i april 2025.

ANNE SOFIE SCHØTT

Adjunkt, Institut for Strategi
og Krigsstudier,
Forsvarsakademiet,
ansc@fak.dk

Denne artikel har til formål at vise, hvordan de voldsomme igangværende omvæltninger i verdensordenen med et aggressivt Rusland, et stærkere Kina og et uforudsigeligt USA har forstærket EU's og Indiens gensidige interesse i at styrke deres strategiske partnerskab

EU og Indien har tidligere forsøgt at indgå en frihandelsaftale, ligesom EU også har forsøgt at lægge op til et tættere militært samarbejde, som kun i meget begrænset omfang har fundet sted. Så hvorfor ser begge dele ud til at lykkes nu? Og hvad kan de opnå? Denne artikel har til formål at vise, hvordan de voldsomme igangværende omvæltninger i verdensordenen med et aggressivt Rusland, et stærkere Kina og et uforudsigeligt USA har forstærket EU's og Indiens gensidige interesse i at styrke deres strategiske partnerskab. Artiklen vil derudover afdække, hvad de kan opnå gennem et styrket samarbejde. Hvor tidligere studier af det strategiske partnerskab mellem EU og Indien primært har fokuseret på de økonomiske aspekter (Wouters o.a., 2014; Khorana og Narayanan, 2017; Sechdeva, 2019), på gensidige perceptioner (Sibal, 2019; Jain og Pandey, 2019; Kumar, 2022), på typen af partnerskab (Gieg o.a., 2021; Baruga, 2022) og kun i mindre grad på sikkerhedssamarbejde (Das, 2024; Gieg og Müller-Brande-Bocquet, 2024), så har denne artikel fokus på det aktuelt ændrede trusselsbillede med risikoen for militære konfrontationer, som begge parter står overfor. Artiklen trækker på trusselsbalanceringssteori (Walt, 1985) med henblik på at analysere og diskutere, hvordan de ændrede trusler, som Europa og Indien er konfronteret af, påvirker deres strategiske overvejelser i forhold til at styrke partnerskabet.

Artiklen argumenterer således for, at det radikalt ændrede trusselsbillede tvinger både EU og Indien til at se deres partnerskab i et nyt lys, nemlig som et redskab til at styrke egen økonomi og sikkerhed og i sidste ende deres strategiske autonomi. Set fra Indien står EU som et lukrativt marked, ligesom EU-landene kan bidrage til udvikling af Indiens militære økosystem gennem teknologi-transfer. Set fra Europa kan indisk industri bidrage til EU's militære oprustning, ligesom et samarbejde kan styrke forsyningssikkerheden i Europa, dels med en handelsaftale og dels gennem fælles indsats i forhold til maritim sikkerhed og etablering af fælles transportinfrastruktur. Selv om begge parter søger at sikre egen strategiske autonomi gennem et styrket samarbejde, har de dog forskellige udgangspunkter. Hvor Indiens ønske om strategisk autonomi udspringer af en ambition om at blive en stormagt i en multipolær verdensorden, så er EU's ønske om strategisk autonomi i højere grad opstået som en reaktion på truslen mod den liberale verdensorden som følge af Ruslands aggression, USA's uforudsigelige tilgang og Kinas økonomiske ekspansion. Artiklen diskuterer således også, om de forskellige tilgange kan spænde ben for et tættere samarbejde.

Artiklen falder i fire dele. Først præsenteres kort det begrebsapparat, som artiklen trækker på, nemlig trusselbalanceringssteori og begrebet *balancing*.

Dernæst analyseres Indiens hhv. EU's aktuelle trusselsbillede med henblik på at afdække de to parter interesser i et styrket partnerskab. Derefter analyseres, hvad EU og Indien hver især kan bruge et styrket strategisk samarbejde til for at styrke egen strategisk autonomi. Til sidst diskuteres udfordringerne i forhold til at forpligte sig på hinanden, og hvorvidt de fælles interesser overstiger de individuelle.

Trusselsbalancering

I denne artikel trækkes på trusselsbalanceringsteori til at forklare EU's og Indiens drift mod øget samarbejde. Ifølge Stephen Walt, som har udviklet teorien, balancerer stater mod trusler fra andre stater. Hvad der driver en stats handlinger og tilskynder den til samarbejde, er ikke ændringer i magtbalancen som sådan, men ændringer i truslen baseret på faktorerne 1) samlet styrke, herunder især offensive kapaciteter, 2) geografisk nærhed til truslen og 3) offensive intentioner (Walt, 1985: 9). For at kunne håndtere truslen er hypotesen, at staten *balancerer* ved at indgå samarbejde med andre stater for at styrke sin position imod truslen (Walt, 1985: 4).

I det følgende vil trusselsbalanceringsteori blive anvendt til at analysere det ændrede trusselsbillede, som EU og Indien aktuelt står over for med henblik på at forklare, hvorfor de to parter lige nu er meget opsat på at styrke samarbejdet. Der vil især blive lagt vægt på ændrede offensive intentioner blandt stormagterne og dermed Indiens og EU's oplevelse af generel usikkerhed som følge af Kinas økonomiske og militære ekspansion, Ruslands angreb på Ukraine og USA's uforudsigelige udenrigspolitik under præsident Trump. Derudover anvendes begrebet *balancering* med henblik på at analysere og diskutere, hvordan de to parter håndterer truslerne, og hvor meget de to parter er villige til at investere i samarbejdet, og dermed hvor afgørende de to parter ser partnerskabet i forhold til at sikre egen strategiske autonomi.

Truslen fra Kina, Rusland og USA

Indien: Omringet af Kina og nedprioriteret af USA

For Indien udgør Kinas opstigen som stormagt den primære trussel mod landets sikkerhed (D. Jaishankar, 2024: 191). Dette skyldes både Kinas samlede styrke, øgede engagement i Indiens nærområde og dets aggressive adfærd.

Selv om Indiens økonomi er vokset gevaldigt siden nærkollapset i 1991 (Paul, 2024: 54), og i dag har verdens femte største økonomi målt på GDP (IMF, oktober 2025), er der stadig et stykke op til Kina på andenpladsen. Kina har derudover prioriteret at udbygge sit forsvar og har i dag verdens største flåde (Sørensen og Buschard, 2025). Her har Kina desuden investeret i offensiv skibskapacitet med hangarskibe og større overfladefartøjer som korvetter og fregatter, hvormed Kina inden længe sammen med global havneadgang vil have styrken til at kunne projicere magt ud over sit eget nærområde.

Ud over at der har været en stigning i Kinas samlede økonomiske og militære kapacitet samt investering i offensive kapaciteter, så udgør Kina en trussel ved sin geografiske placering og offensive adfærd over for Indien. Indien og Kina deler grænse i Himalaya langs den såkaldte Line of Actual Control, som ifølge Indien er 3.488 km lang (MHA, 2017), men udfordret af begge parter. Senest i 2020 kom det til sammenstød i Galwan-dalen i Ladakh. I alt tyve indiske soldater og mindst fire kinesiske omkom (Chadha, 2024). Derudover er Indien i stigende grad udfordret af Kinas strategiske samarbejde med Pakistan, som inkluderer både investeringer i infrastruktur og våbenstøtte. Kina har således forlænget sit Belt and Road Initiative ind i Pakistan med adgang til Det Indiske Ocean gennem havnen i Gwadar (White, 2020: 5). Våbenstøtten til Pakistan omfatter forskelligt avanceret udstyr, blandt andet kampflyet J-10C, som var afgørende for, at Pakistan kunne nedskyde et indisk fly, nemlig det franskproducerede Rafale, i forbindelse med Indiens antiterroroperation i april 2025 mod mål i Pakistan (Shah og Patel, 2025). Endelig øger Kina sit engagement i Det Indiske Ocean. Ud over havnen i Pakistan har Kina investeret i havne i Bangladesh, Myanmar, Sri Lanka og Maldiverne. Dette er blevet kaldt Kinas 'string of pearls strategi' (Brewster, 2012: 38), eftersom havnene ligger som perler på en snor omkring Indien. Kina har desuden etableret permanent flådetilstedeværelse i Det Indiske Ocean siden 2008, hvor Kina ligesom andre stater etablerede en anti-pirateri operation ud for Afrikas Horn for at sikre den internationale skibstrafik (Brewster, 2012: 39). Ikke mindst Kinas investeringer og militære tilstedeværelse i Det Indiske Ocean, der af Indien betragtes som indisk interesseskæbne, øger Indiens frygt for at blive omringet og bekræfter Indiens opfattelse af, at Kina har offensive intentioner.

I forhold til Ruslands angreb på Ukraine i februar 2022, deler Indien ikke de europæiske landes opfattelse af Rusland og deres bekymring over det aggressive naboland. Tværtimod udtalte Indiens udenrigsminister S. Jaishankar i juni 2022, at "Europe has to grow out of the mindset that its problems are the world's problems but the world's problems are not Europe's problems" (Barman, 2022), og understregede dermed, at Rusland i sig selv ikke udgør en trussel mod Indien. Rusland er en stormagt, som Indien drager fordel af at stå på god fod med. Dels i forhold til militært samarbejde og dels i forhold til energiimport. Selv om Indien er ved at løsrive sig fra en afhængighed af russisk materiel til opbygning af det indiske forsvar og stræber mod at være selvforsynende i forhold til våbenproduktion i 100-året for Indiens uafhængighed i 2047 (PIB Delhi, 2025), så er Rusland stadig Indiens største våbenleverandør og står for 36 procent af Indiens våbenimport (SIPRI, 2025). Derudover har Indien øget sin import af billig russisk olie efter Ukrainekrigen fra 3 procent af Indiens import før krigen til 35-40 procent i 2025 (Mollan, 2025). Ukrainekrigen bidrager dog til at styrke Ruslands afhængighed af Kina både i forhold til militær støtte og i forhold til olieeksport, hvilket er med til yderligere at øge Indiens bekymring for Kina.

Samtidig øges også usikkerheden i forhold til, hvordan Indien skal tolke USA's intentioner med Trump som præsident. Sikkerhedssamarbejdet mellem In-

dien og USA er gennem de senere år blevet gradvist udbygget, idet begge parter har søgt en stærk allieret til at dæmme op for Kinas øgede engagement i Det Indiske Ocean. I 2009 udtalte USA's daværende udenrigsminister Robert Gates på Shangri-La Dialogue i Singaport, at USA "ser Indien som en partner og netto sikkerhedsleverandør [net provider of security] i Det Indiske Ocean" (Mukherjee, 2014). Siden er samarbejdet yderligere udbygget dels med bilaterale 2+2 ministerielle møder og dels med etableringen af Quadrilateral Security Dialogue (QUAD) sammen med Japan og Australien. Under Trumps første præsidentperiode udvikledes desuden et tilsyneladende varmt forhold mellem Trump og Modi. Trumps ageren under sin anden præsidentperiode har dog sæt tvivl om USA's venlige intentioner over for Indien. For det første støttede Trump åbenlyst Pakistan i forbindelse med konflikten mellem Indien og Pakistan i april 2025 (Krishnan, 2025). Dernæst lagde USA i august 25 procents straffold på import af indiske varer oven i de 25 procent, som allerede var gældende, med den officielle begrundelse, at Indien importerer olie fra Rusland (Mollan, 2025). Derudover, hvilket ofte overses, har Trumps administration ændret reglerne for H-1B-visum (3-6 års arbejdsvisum til højtuddannede), hvilket rammer indiske IT-virksomheder hårdt. Indere har hidtil udgjort den absolut største gruppe modtagere af H-1B-visum, nemlig 71 procent (Conte, 2025). En ting er det nye gebyr på 100.000 USD, mod tidligere 2.000-5.000 USD (American Immigration Council, 2025), noget andet er uforudsigeligheden ved stadigt ændrede regler (Doshi, 2025).

EU: Truslen fra øst og vest

For EU er sikkerhedssituationen også kraftigt forværret, hvilket først og fremmest skyldes Ruslands angreb på Ukraine, og dernæst Trumpadministrationens tilgang til Europa. Rusland har vist sig som den primære trussel både i forhold til offensive intentioner, nærhed med placering midt i Europa og opbygning af offensive kapaciteter. EU har således reageret stærkt på Ruslands angreb på Ukraine med politisk fordømmelse og økonomiske sanktioner mod Rusland og diplomatisk, økonomisk og militær støtte til Ukraine (EU, 2025, 19. december). Selv om Putin har argumenteret for, at Rusland må forsvare sig mod NATO's ekspansion, viser angrebet på Georgien i 2008, annekteringen af Krim i 2014 og nu offensiven mod Ukraine, en form for eskalation, hvor Rusland har vist, at man ikke blot ønsker at øve indflydelse gennem regimeskifte, men også søger at udvide sit territorium med optagelse af nye områder i den Russiske Føderation (Götz, 2025: 39). Bekymringen for Ruslands ekspansive aspirationer vækker størst bekymring i de europæiske lande, der geografisk grænser op til Rusland. Således blev Finland optaget i NATO i 2023, efterfulgt af Sverige i 2024 (Matlary, 2023: 286-7), ligesom NATO har udvidet sit forsvar og afskrækkelse mod Rusland med udstationering af ekstra personel til de baltiske lande og en lang række andre initiativer på den østlige flanke (NATO, 2025, 10. december). Derudover har Danmark afskaffet sit forbehold i forhold til EU's forsvarssamarbejde for at få fuld glæde af den europæisk drevne forsvarsarkitektur som værn mod truslen fra Rusland (Frederiksen o.a., 2022). Endelig øger Rusland sin offensive kapacitet ved at omstille sin produktion til

en krigsproduktion, der rækker ud over krigen i Ukraine (Parakilas og Shkurenko, 2026). Flere europæiske efterretningstjenester, herunder Forsvarets Efterretningstjeneste, vurderer således, at Rusland, når krigen i Ukraine stopper, inden for få år vil have genopbygget sin militære kapacitet til at kunne føre krig mod NATO (FEa, 2025).

De europæiske lande er også i stigende grad bekymret for Kina og konsekvenserne af kinesiske investeringer i europæisk kommunikationsinfrastruktur. Det gælder både i forhold til offensive kapaciteter og offensive intentioner. EU beskriver således Kina som både "a partner for cooperation" og som "an economic competitor and a systemic rival" (EU, 2023). Kina er således langt fremme med flere kvanteteknologier, som kan bruges til både spionage og til hybride angreb (FE, 2025b). Udfordringen er, at kinesiske virksomheder ofte har en tæt relation til det kinesiske magtapparat, som dermed har adgang til og kan udnytte den digitale information. Allerede i 2019 rejste EU-Kommisjonen sin bekymring for kinesiske investeringer i 5G-netværk (EU, 2019). Derudover satte corona-pandemien i 2020 fokus på forsyningssikkerhed og de europæiske landes udfordringer ved at være afhængig af kinesisk produktion af kritiske varer som fx medicin og medicinsk udstyr (Curran og Pousti, 2024: 165).

USA er også, under Trumps anden præsidentperiode, blevet en stærkt usikkerhedsskabende faktor for de europæiske stater med brug af økonomisk pression og trusler om brug af militær magt også over for allierede (FE, 2025b). Trump truede således i første omgang med 30 procent straffold på varer fra EU, hvilket dog endte med en basistold på 15 procent på import fra EU efter forhandlinger med Ursula von der Leyen i juli 2025 (EU, 2025, 27. juli). Trumpadministrationen har også skabt usikkerhed om den militære støtte til Ukraine og har i stedet indledt fredsforhandlinger med Rusland, sekundært med Ukraine, og helt uden om EU. Endelig har Trump gentaget sine ekspansive interesser og ønske om at indlemme Grønland i Amerikas Forende Stater. Alvoren heri understreges af, at Trump ikke udelukker brug af magt, og angrebet på Venezuela viser, at han ikke er bange for en fysisk konfrontation.

Samarbejde for at sikre strategisk autonomi

Styrket dialog

I denne situation, hvor stormagternes magt og intentioner forskydes, og hvor Indien og EU konfronteres af et radikalt ændret trusselsbillede, har begge aktører valgt at balancere truslerne ved at styrke deres allerede etablerede strategiske partnerskab

EU og Indien indgik tilbage i 2004 et strategisk partnerskab (EU, 2004), som i 2005 blev fulgt op af en Joint Action Plan. Hovedbudskabet heri var, at EU og Indien er "naturlige partnere", der – som de største demokratier i verden – deler værdier og dermed kan være stabiliserende faktorer i en ny verdens-

orden (EU, 2005). I 2007 fulgtes samtalerne op med forhandlinger om en frihandelsaftale, som dog strandede i 2013 på grund af uoverensstemmelser om toldsatser og markedsadgange (Sachdeva, 2019: 309-10; Baruga, 2022: 620). Siden da har parterne flere gange forsøgt at genstarte partnerskabet.

Et bevis på, at parterne mener det seriøst denne gang, er rækken af højtprofilerede møder mellem EU og Indien i løbet af 2025, som den 27. januar 2026 førte til underskrivelse af frihandelsaftale og indgåelse af et partnerskab om sikkerhed og forsvar (EU, 2026, 27. januar). Den 27.-28. februar 2025 var kommissionsformand Ursula von der Leyen således i New Delhi, hvor hun mødtes med den indiske premierminister Narandra Modi for at diskutere rammerne for et øget samarbejde (EU, 2025, 28. februar). Her fremhævede von der Leyen indgåelse af en frihandelsaftale, som hun i enighed med Modi ville arbejde for at kunne afslutte inden et år (Körömi, 2025). Derefter var EU-kommissær for handel og økonomisk sikkerhed Maroš Šefčovič i New Delhi den 8.-9. december for at afslutte forhandlingerne om indholdet af en frihandelsaftale.

Ud over en handelsaftale har parterne også besluttet at styrke deres sikkerheds- og forsvarssamarbejde med indgåelse af et partnerskab på dette område. Den 10. juni mødtes de to udenrigsministre Kaja Kallas og S. Jaishankar i Bruxelles (EU, 2025, 10. juni), og den 10.-14. september var EU's Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité i New Delhi, hvor de mødtes med både politikere og embedsmænd og repræsentanter for både den private del af forsvarssektoren for at diskutere hybride trusler, maritim sikkerhed og forsvarsindustrielt samarbejde på dagsordenen (Hindustan Times, 2025).

Her i 2026, hvor truslerne for begge parter hober sig op, har EU og Indien således erkendt, at de strategiske fordele opvejer ulemperne ved et tættere samarbejde, og at denne balanceringsstrategi kan fremme begges ambition om at sikre sig strategisk autonomi frem for at begrænse den. Hvor langt parterne er villige til at gå, afhænger af, hvor tungtvejende de ser truslen i forhold til egen sikkerhed. Det vil jeg vende tilbage til.

Strategisk autonomi

Lige siden Indiens selvstændighed har indiske regeringer haft strategisk autonomi som udgangspunkt for sin udenrigspolitik. Under den kolde krig søgte Indien en tredje vej mellem Øst- og Vest-blokken i den såkaldte non-alignment bevægelse sammen med Jugoslavien, Indonesien og Egypten (Paul 2024: 91-2). For Indien var non-alignment et politisk valg i forlængelse af årtiers uafhængighedskamp og ikke-voldsbevægelse (Mishra, 2023). Rusland spillede dog en afgørende rolle som leverandør af våben. Efter den kolde krig er Indien stadig afhængig af militært udstyr fra Rusland – 36 procent af Indiens våbenimport kommer i dag fra Rusland (SIPRI, 2025) – men med nye muligheder for samarbejde og Indiens økonomiske vækst har Indien valgt at diversificere sine våbenindkøb. Derudover har Indien etableret multiple strategiske partnerskaber på forskellige områder, herunder fra 2020 også med

Danmark om den grønne udvikling (Regeringen, 2020). Den indiske regering oplyser selv, at Indien har indgået over 30 strategiske partnerskaber (News on Air, 2025), herunder 13 siden 2020 (MEA, 2025a). Denne multi-alignment-strategi er bundet op på Indiens ambition om at blive en stormagt i en fremvoksende multipolær verdensorden, som blandt andet udenrigsminister S. Jaishankar giver udtryk for i sin bog *Why Bharat Matters* (Jaishankar, S., 2024: 215). Indien har dermed fortsat strategisk autonomi som sit primære mål, nu blot med en anden geopolitisk orden som mål (Mishra, 2023).

For EU står strategisk autonomi ligeledes centralt, men hvor det for Indien er et proaktivt valg med henblik på at sikre uafhængighed som stormagt, er det for EU i højere grad en reaktion på ændrede og akutte trusler. Begrebet blev først brugt i forbindelse med etableringen af EU's sikkerheds- og forsvarspolitik i 2010'erne, men med corona-pandemien i 2020 og Ruslands angreb på Ukraine i 2022 er strategisk autonomi i stigende grad blevet en betegnelse for EU's evne til at handle selvstændigt på alle områder, militært såvel som økonomisk og diplomatisk (EU, 2022). EU har desuden i marts 2025 lanceret en storstilet forsvarsplan, som skal styrke EU's strategiske autonomi på det militære område, nemlig ReArmEurope/Readiness 2030, som er EU's plan for opbygning af et robust europæisk forsvar. Planen, som både er et svar på Ruslands aggression og en reaktion på Trumps trusler om at ville trække USA fra forsvaret af Europa, indeholder en række konkrete finansieringsmekanismer, der skal øge EU's investering i forsvar med 800 mia. EUR.

EU's nye Indien-strategi, som blev godkendt den 20. oktober 2025, skal ses i samme lys, nemlig som en ambition om at styrke EU's uafhængighed gennem et styrke partnerskabet med Indien. Strategien fremhæver således, at både EU og Indien er "committed to strategic autonomy" og at de kan gøre hinanden stærkere gennem partnerskab, det vil sige, de er "mutually enabling partners" (EU, 2025, 17. september: 2). Strategien peger på fem områder, som en ny strategisk dagsorden mellem EU og Indien bør baseres på: 1) velstand og bæredygtighed, 2) teknologi og innovation, 3) sikkerhed og forsvar, 4) konnektivitet og globale spørgsmål, 5) katalysatorer på tværs af søjlerne. Alt i alt har EU indgået en række nye partnerskaber i løbet af det sidste årti, herunder 13 partnerskaber om kritiske råstoffer (Sørensen, 2024), otte om sikkerhed og forsvar (EU, 2025, 2. september) samt flere end 40 større og mindre handelsaftaler (EU, 2024).

I det følgende vil jeg afdække, hvad EU og Indien kan opnå gennem et styrket partnerskab. Jeg vil fokusere på, hvad EU og Indien kan opnå med en frihandelsaftale og et mere forpligtende sikkerheds- og forsvarssamarbejde, som er de områder, hvor et styrket partnerskab vil have størst effekt på parternes ambition om at være strategiske uafhængige (Rizzo og Mishra, 2025).

Frihandelsaftale

Indgåelse af en frihandelsaftale er et vigtigt skridt i forhold til at styrke EU og Indiens partnerskab, dels fordi en sådan aftale vil have hurtig effekt efter

indførelse, idet den vil påvirke en handel, som allerede finder sted, og dels fordi den kan vise vejen for yderligere aftaler, hvis parterne viser villighed til at indgå en frihandelsaftale. Der er tre områder, hvorpå en frihandelsaftale vil fremme begge parter autonomi, nemlig ved at sikre økonomisk vækst, øge forsynings sikkerheden og styrke samarbejdet om grøn teknologi og dermed energi-uafhængighed.

Lempeligere regler for handel mellem EU og Indien har til hensigt at styrke den økonomiske udvikling i både EU og Indien, samtidig med at den vil beskytte mod et potentielt fald forårsaget af amerikansk straffold. Aftalen er da også indgået mellem to af verdens største økonomier, hvorfor parterne kalder den ”the mother of all deals” (Mishra, 2026). EU har samlet set en økonomi (målt på GDP),¹ der kun er overgået af USA, mens Indien kommer ind på femtepladsen blandt verdens stater og forventes at stige til tredjepladsen i 2027 (IMF, 2025). Derudover er EU Indiens andenstørste handelspartner (lige efter USA), mens Indien er EU’s største i Det Globale Syd. Deres indbyrdes handel med varer tegner sig for 120 milliarder EUR, hvilket er en stigning på 90 procent over de sidste ti år. Hertil kommer handel med tjenesteydelser på 60 milliarder EUR (EU, 2025, 8. maj). Begge parter bilaterale handel med USA er dog større, men med straffold og trusler om yderligere afgifter er det afgørende for begge parter at styrke eksporten til alternative markeder. Den samlede handel mellem EU og USA er væsentlig større, nemlig i alt 1,6 billioner EUR (EU, 2025, 27. juli), mens Indiens handel med USA kun er marginalt større end handlen med EU (USTR, 2025). Derudover ser Kina ud til at øge sin eksport på trods af amerikansk straffold, primært ved stigende eksport til Det Globale Syd (Cash og Chen, 2026). EU vurderer, at den nye frihandelsaftale vil fordoble EU’s eksport til Indien (EU, 2026, 27. januar).

➤➤ **Lempeligere regler for handel mellem EU og Indien har til hensigt at styrke den økonomiske udvikling i både EU og Indien, samtidig med at den vil beskytte mod et potentielt fald forårsaget af amerikansk straffold**

Ud over at EU og Indien søger at balancere de økonomiske risici ved USA’s straffold med en frihandelsaftale, så ønsker parterne også at øge forsynings sikkerheden med henblik på at gøre deres samfund resiliente i tilfælde af krig og katastrofer og dermed fastholde en position med strategisk autonomi (EU, 2025, 17. september: 4). Denne balancering er primært rettet mod Kina og risikoen for våbengørelse af kinesiske eksport. Corona-pandemien viste, hvor afhængig EU var af værnemidler og medicin fra Kina. Potentielt kan Kina stoppe eller hæve prisen på kritisk eksport, hvis de har strategiske interesser deri. Derudover kan Kina ved at tilbyde billige lån skabe strategisk afhængighed, som der allerede findes eksempler på i Det Globale Syd, eller underbyde andre aktører ved at sætte prisen lavt på eksportvarer, som vi ser i forbindelse med eksporten af kinesiske biler til det europæiske marked, som risikerer at udmanøvrere europæisk bilindustri. Endelig er der risikoen for spionage og

indsamling af oplysninger via Kinas investering i kommunikationsinfrastruktur, eftersom der som nævnt ikke er vandtætte skotter mellem virksomhederne og det kinesiske magtapparat. For EU kan aftalen dermed bidrage til diversificering af handel og dermed øge uafhængigheden af Kina. For Indien kan en aftale med EU øge indisk eksport til EU og dermed bidrage til Indiens strategiske målsætning om 'Make in India' (Jaishankar, D., 2024: 210), hvilket igen kan gøre Indien mindre afhængig af import fra Kina.

Både EU og Indien har derudover fokus på, at en frihandelsaftale skal styrke den grønne teknologiske udvikling. Begge parter har en interesse i at fremme den grønne dagsorden, idet den på sigt kan gøre dem selvforsynende på energiområdet og dermed mindre afhængige af energi-import. EU kæmper for at frigøre sig fra russisk gas efter Ukrainekrigen, mens Indien med en årlig vækst på over 6,5 procent (UM, 2025) med tilsvarende øget behov for energi til at drive udviklingen også ønsker at frigøre sig fra import af olie og gas. Dette gælder også import af russisk olie, der som nævnt er steget efter Ukrainekrigen. Senest i november 2025 indførte USA sanktioner mod to specifikke russiske olieselskaber og mod aktører, som handler med dem. Indien søger desperat at finde en udvej for at undgå at blive ramt heraf (Chakravorty, 2025).

Sikkerheds- og forsvarssamarbejde

EU og Indien har i stigende grad gennem årene haft sikkerheds- og forsvarssamarbejde på dagsordenen. Hvor EU tidligere har beskrevet sikkerhedssamarbejdet som et samarbejde om at "fremme den regelbaserede verdensorden" (EU, 2018: 1), har EU's nye Indien-strategi fra 2025 anlagt et mere realistisk fokus, hvor parternes strategiske position i verden kan styrkes ved, at de sammen "takler de store globale udfordringer" (EU, 2025, 17. september: 1). Aktuelt kan et styrket samarbejde således bidrage til EU's balancering mod Rusland, Indiens balancering mod Kina og begges uafhængighed af et uforudsigeligt USA. Det gælder især inden for forsvarsindustri. Derudover har EU og Indien i de senere år øget deres samarbejde i forhold til maritim sikkerhed og investeringer i transport- og kommunikationsinfrastruktur, såkaldt konnektivitet. I det følgende vil jeg fokusere på disse tre områder.

Selv om EU ikke tidligere har været involveret i egentligt forsvarssamarbejde med Indien, eksisterer der allerede stærke forsvarssamarbejder mellem Indien og en række EU-medlemslande. Et stærkere forsvarssamarbejde mellem EU og Indien kan mindske bureaukrati og skabe større forpligtelse til samarbejde. Frankrig har siden 1980'erne eksporteret militært udstyr til Indien, især kampfly og ubåde, og er i dag Indiens andenstørste våbenleverandør og står for 33 procent af Indiens import (SIPRI, 2025). Derudover leverer tyske firmaer mindre fly og maskiner, og i 2023 tegnede tyske ThyssenKrupp Marine Systems kontrakt med det statsejede indiske skibsværft Mazagon Dock Shipbuilders i Mumbai med henblik på at bygge seks dieseldrevne ubåde til den indiske flåde (ETManufacturing, 2025). Forretningsmodellen indebærer, at Indien leverer arbejdskraft og fabrikker, og Tyskland bidrager med teknologisk viden. Spanien er involveret i et lignende samarbejde om flybyggeri. I

2024 indviede den spanske og indiske premierminister i fællesskab en flyfabrik i Indien, som skal bygge Airbus-transportfly (MEA, 2025b: 170).

For EU kan et styrket forsvarssamarbejde bidrage til opbygning af medlemslandenes kampkraft, samtidig med at samarbejdet med Indien som en del af en diversificeringsstrategi kan gøre EU mindre afhængig af USA det forsvarsindustrielle område

For Indien handler det forsvarsmæssige samarbejde om modernisering og styrkelse af det indiske forsvar som del af en balanceringsstrategi mod Kina. Dertil kommer Indiens mål om et hjemmebygget forsvar i jubilæumsåret 2047 for at gøre sig fri af afhængighed fra enkelte stærke våbenproducerende lande, især Rusland, og for i sidste ende at fremstå som en troværdig stormagt. For EU kan et styrket forsvarssamarbejde bidrage til opbygning af medlemslandenes kampkraft, samtidig med at samarbejdet med Indien som en del af en diversificeringsstrategi kan gøre EU mindre afhængig af USA på det forsvarsindustrielle område. Med en forsvarsaftale er der store gevinster for begge parter, hvis parterne således udnytter hinandens kapaciteter og behov. Selv om forsvarssamarbejdet i dag mellem Indien og de enkelte EU-lande især har til formål at opbygge det indiske forsvar og styrke europæisk eksport, så kan et forsvarsmæssigt samarbejde mellem EU og Indien indrettes, så det også styrker opbygning af EU's egen kapacitet, jf. ReArmEurope/Readiness 2030.

EU og Indien samarbejder allerede om maritim sikkerhed. Siden 2008 har både EU og Indien (ligesom også en række andre aktører, herunder Kina) haft flådeoperationer i Adenbugten for at beskytte skibstrafikken mod pirateri. Det har ført til flere fælles øvelser mellem EU's Operation Atalanta og Indiens permanente deployering, hvor den første blev gennemført i 2017. I 2023 gennemførte parterne desuden en fælles flådeøvelse i Guineabugten, der også havde fokus på maritim sikkerhed, herunder samarbejde med kyststaterne om at bekæmpe trusler til søs (TOI, 2023). For begge parter er sikre handelsruter afgørende for vækst og dermed af strategisk betydning. Omkring 75 procent af al handel (opgjort på volumen) til og fra EU transporteres ad søvejen (omkring 50 procent opgjort på værdi) (Kliuyeva, 2025), mens handel til og fra Indien ad søvejen udgør 95 procent (af volumen) (hhv. 70 procent af værdi) af Indiens samlede handel (PIB Delhi, 2024, 19. november). EU er desuden dialogpartner i Indian Ocean Rim Association, som er en organisation bestående af kyststater i Det Indiske Ocean der samarbejder om maritim sikkerhed, herunder også katastrofehandtering. Et styrket samarbejde mellem EU og Indien på det maritime område har også potentiale til at styrke de to parter strategiske autonomi. For Indien er målet at dominere Det Indiske Ocean og balancere Kinas øgede tilstedeværelse i det, som Indien opfatter som sin interessesfære. For EU indgår samarbejdet med Indien om maritim sikkerhed i et forsøg på at styrke den internationale opbakning til FN's Havretskonvention og dermed til en regelbaseret orden til søs. Samtidig ønsker EU gennem det maritime samarbejde at øge sin indflydelse i Indo-Pacific uafhængigt af

USA, som under Trump ikke efterspørger europæisk støtte til i sin balance-ringsstrategi mod Kina i Østasien.

Endelig har både EU og Indien fælles interesser i samarbejde om opbygning af transport- og kommunikationsinfrastruktur, såkaldt konnektivitet. I 2023 lancerede parterne sammen med stater i Mellemøsten således initiativet India-Middle East-Europe-Economic Corridor (IMEC), der med etablering af havne, transportruter (jernbaner og veje) og fælles digital infrastruktur skal forbinde Europa og Indien gennem Mellemøsten. IMEC skal ses i forlængelse af EU-initiativet Global Gateway fra 2021, hvor EU har dedikeret 300 milliarder EUR til at styrke konnektiviteten mellem EU og stærke markeder rundt omkring i verden. Med IMEC søger EU og Indien og de øvrige lande at øge samhandlen og derigennem styrke økonomisk integration og forsyningssikkerhed. Samarbejdet har i høj grad til formål for både EU og Indien at balancere truslen fra kinesisk dominans og præsentere et alternativ til Kinas Belt and Road Initiative. For EU er målet også her at øge sin indflydelse i Indo-Pacific og dermed styrke sin rolle som global strategisk aktør. For Indien ligeledes at vise, at Indien er en global strategisk nøglespiller (Financial Express, 2025).

Venner af nød eller lyst

EU og Indien kan tydeligvis bruge hinanden på en række områder til hver især at øge eget handlerum, der ellers er voldsomt formindsket som følge af Ruslands aggressioner i Europa, Kinas økonomiske og militære ekspansion og USA's uforudsigelighed, der indebærer straffold og trusler om angreb på NATO-allierede.

Begge parter har strategisk autonomi som målsætning, men for at kunne balancere mod de aktuelle trusler, har EU og Indien erkendt, at dette kun kan realiseres gennem samarbejde. EU og Indien er dog forskellige både geografisk placeret og dermed i forhold til trusselsbillede (især i forhold til Rusland) og i forhold til, hvad de søger at opnå med strategisk autonomi. Hvor strategisk autonomi for Indien er et proaktivt valg, som understøtter den indiske regerings stormagtsambitioner i det, som de ser som udviklingen mod en multipolær verdensorden, er det for EU i højere grad en reaktion på truslerne mod den liberale verdensorden.

EU skriver i sin Indien-strategi fra 2025: "Selv om EU og Indien ikke er enige i alle spørgsmål, bygger partnerskabet på sammenfaldende interesser, komplementære styrker og fælles politisk vilje, og kan skabe reel effekt for mennesker i begge regioner og derudover" (EU, 2025, 17. september: 2).

I det følgende vil jeg anvende disse tre punkter til at diskutere udfordringerne for parterne i forhold til yderligere at styrke deres partnerskab og vurdere, hvorvidt forskellene overstiger ønsket om samarbejde.

EU og Indien har sammenfaldende interesser i forhold til at styrke deres økonomier gennem samarbejde og at opbygge deres forsvar for at blive i stand til at afskrække militære trusler i eget nærområde, det vil sige for EU at balancere mod Rusland og for Indien at balancere mod Kina. De er dog uenige i synet på truslen fra Rusland. På den ene side ser Indien med stigende bekymring på Ruslands samarbejde med Kina og på de udfordringer Indiens samarbejde med Rusland skaber i forhold til USA's økonomiske sanktioner. På den anden side har Indien brug for et stærkt Rusland, hvis en multipolær verdensorden med Indien som en af polerne skal opstå.

EU og Indien har helt bestemt komplementære styrker, som de kan udnytte til gensidig fordel. Hvor EU besidder teknologisk viden, kan Indien levere produktionskapacitet. Dette gælder i forhold til forsyningssikkerhed og den grønne omstilling, samt i forhold til produktion af forsvarskapacitet med henblik på opbygning af troværdige forsvar. Derudover vil overførslen af teknologisk viden styrke Indiens egen industrielle udvikling. Noget af det, som tidligere har bremset forhandlinger om en frihandelsaftale er dog EU's bekymring for beskyttelse af intellektuelle rettigheder i forbindelse med teknologi-transfer (Baruga, 2022: 620). EU og Indien har derfor i forbindelse med indgåelse af frihandelsaftalen og partnerskabet om sikkerheds- og forsvarssamarbejde også besluttet at indlede forhandlinger, der skal føre til en aftale om informationssikkerhed (EU, 2026, 27. januar).

For Indien er indgåelse af en frihandelsaftale og ønsket om et stærkere strategisk partnerskab en del af Indiens overordnede strategiske tilgang. For EU er ønsket om at styrke partnerskabet med Indien i højere grad drevet af nød, og en reaktion på de aktuelle trusler fra Rusland, Kina og USA

Aktuelt er der en stærk politisk vilje til at samarbejde på grund af de ydre trusler, men spørgsmålet er, hvor dybt det stikker. For Indien er indgåelse af en frihandelsaftale og ønsket om et stærkere strategisk partnerskab en del af Indiens overordnede strategiske tilgang. Som stormagt i en multipolær verdensorden ønsker Indien at indgå partnerskaber med alle. Partnerskaber er dermed et proaktivt valg, som sikrer stormagtens strategisk autonomi. Lige nu hober truslerne sig op, men grundlæggende må stormagten i en multipolær verdensorden balancere dem med multiple samarbejder. For EU er ønsket om at styrke partnerskabet med Indien i højere grad drevet af nød, og en reaktion på de aktuelle trusler fra Rusland, Kina og USA. Spørgsmålet er således, om EU vil forblive i et tæt partnerskab med Indiens, hvis truslerne mindskes. Hvis for eksempel Rusland stopper sin aggression i Europa, eller hvis USA igen støtter op om NATO og forsvaret af Europa eller blot dæmper sin toldkrig. Eller der sker en afmatning i Kinas ekspansion, hvilket er det mindst sandsynlige. Hvor Indien ser strategisk autonomi som en del af det at være en stormagt, så ser EU strategisk autonomi mere umiddelbart som handlefrihed og

frihed til at forsvare sine interesser i en i stigende grad brutal verden (Borell, 2022). De europæiske lande er dog ved at erkende, at autonomi skal bakkes op af økonomisk og militær styrke, og den strategiske målsætning om at blive en ”global spiller” præger i stigende grad EU’s strategiske tænkning.

I en verden med et kraftigt forværret trusselsbillede, hvor usikkerhed er dominerende, er driften mod samarbejde større end forskelle i aktørernes interesser og vilje.

Noter

- 1 EU har verdens andenstørste økonomi, men optræder ikke som stat i IMF’s datasæt.

Referencer

- American Immigration Council (2025), “American Immigration Council, Trump’s \$100,000 Fee for H-1B Visas: What You Need to Know”, *American Immigration Council*, www.americanimmigrationcouncil.org/blog/trump-100000-fee-h-1b-visa/
- Barman, Sourav Roy (2022), “Europe has to grow out of mindset that its problems are world’s problems: Jaishankar”, *The Indian Express*, <https://indianexpress.com/article/india/europe-has-to-grow-out-of-mind-set-that-its-problems-are-worlds-problems-jaishankar-7951895/>
- Brewster, David (2012), *India as an Asia Pacific Power*, London: Routledge.
- Buraga, Manoj Babu (2022), “‘Strategising’ the India-EU Partnership”, *Strategic Analysis*, 46(6): 614-30.
- Cash, Joe og Xiuhao Chen (2026), “China’s trade ends 2025 with record \$1.2 trillion surplus despite Trump tariff jolt”, *Reuters*, www.reuters.com/world/china/chinas-trade-ends-2025-with-record-trillion-dollar-surplus-despite-trump-tariffs-2026-01-14/
- Chadha, Saheb Singh (2024), “Negotiating the India-China Standoff: 2020–2024”, *Carnegie India*, <https://carnegie-endowment.org/research/2024/12/negotiating-the-india-china-standoff-2020-2024?lang=en>
- Chakravorty, Jui (2025), “India’s Russian Oil Flow Expected to Dry Up After US Sanctions”, *Bloomberg*, www.bloomberg.com/news/newsletters/2025-10-23/india-s-russian-oil-flow-expected-to-dry-up-after-us-sanctions
- Conte, Niccolo (2025), “Visualized: H-1B Visa Approvals by Country in 2024”, *Visual Capitalist*, www.visualcapitalist.com/visualized-h-1b-visa-approvals-by-country-in-2024/
- Curran, L. og M. Pousti (2024), “China: Systemic Rival or Selective Partner? Prospects and Challenges”, i Mathias Jopp og Johannes Pollak, red., *The European Union’s Geopolitics, The Future of Europe*, Cham: Springer Nature Switzerland, pp. 161-76.
- Das, Debasish (2024), “Revisiting the contours of the evolving Middle Eastern order through the India-Middle East-EU Corridor: mapping India’s scopes and limitations”, *Asian Journal of Political Science*, 32 (1): 35–56.
- Doshi, Menaka (2025), “Trump’s H-1B Visa Chaos to Hurt India... and US”, Newsletter India Edition, *Bloomberg*, www.bloomberg.com/news/newsletters/2025-12-24/india-braces-for-impact-as-trump-s-h-1b-visa-fee-upheld
- ETManufacturing (2025), “Mazagon Dock to build six advanced German ThyssenKrupp Marine Systems submarines”, *Economic Times Manufacturing*, <https://manufacturing.economictimes.indiatimes.com/news/aerospace-defence/mazagon-dock-to-build-six-advanced-german-thyssenkrupp-marine-systems-submarines/118555090>
- EU (2004), “EU-India Strategic Partnership, Communication from the Commission”, *European Commission*, <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/eu-india-strategic-partnership.html>
- EU (2005), “The India-EU Strategic Partnership. Joint Action Plan”, *Council of The European Union*, www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/er/86130.pdf
- EU (2019), “EU-China – A strategic outlook”, European Commission and HR/VP contribution to the European Council, <https://commission.europa.eu/system/files/2019-03/communication-eu-china-a-strategic-outlook.pdf>
- EU (2022), EU strategic autonomy 2013-2023. From concept to capacity. EU Strategic Autonomy Monitor, European Parliament, [www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733589/EPRS_BRI\(2022\)733589_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733589/EPRS_BRI(2022)733589_EN.pdf)
- EU (2023), “EU-China Relations factsheet”, *European Union External Action*, www.eeas.europa.eu/eeas/eu-china-relations-factsheet_en

- EU (2024, 15. december), "EU's handelsaftaler", *Det Europæiske Råd/Rådet for Den Europæiske Union*, www.consilium.europa.eu/da/policies/trade-agreements/
- EU (2025, 28. februar), "Speech by President von der Leyen: 'The Consequential Partnership: Reimagining and realigning EU and India ties for today's world'", *European Commission*, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_25_641
- EU (2025, 8. maj), "India. EU trade relations with India. Facts, figures and latest developments", *European Commission*, https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/india_en
- EU (2025, 10. juni), "India: High Representative/Vice-President Kaja Kallas holds first EU-India Strategic Dialogue with Minister of External Affairs Dr. Subrahmanyam Jaishankar", *European Union External Action*, www.eeas.europa.eu/eeas/india-high-representative-vice-president-kaja-kallas-holds-first-eu-india-strategic-dialogue-minister_en
- EU (2025, 27. juli), "Told- og handelsaftale med USA", *Europa-Kommissionen*, https://denmark.representation.ec.europa.eu/news/told-og-handelsaftale-med-usa-2025-07-27_da
- EU (2025, 2. september), "Sikkerheds- og forsvarspartner-skaber", *Det Europæiske Råd/Rådet for Den Europæiske Union*, www.consilium.europa.eu/da/policies/security-defence-partnerships/
- EU (2025, 17. september), "Joint Communication to the European Parliament and the Council on a New Strategic Eu-India", *European Commission and High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy Agenda*, www.eeas.europa.eu/sites/default/files/2025/documents/JOIN_2025_50_1_EN_ACT_part1_v9.pdf
- EU (2025, 19. december), "Tidslinje – EU's reaktion på Ruslands angrebskrig mod Ukraine", *Det Europæiske Råd/Rådet for Den Europæiske Union*, www.consilium.europa.eu/da/policies/eu-solidarity-ukraine/timeline-russia-military-aggression-against-ukraine/
- EU (2026, 27. januar), "EU og Indien indgår skelsættende frihandelsaftale", *Europa-Kommissionen*, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_26_184
- FE (2025a), "Opdateret vurdering af truslen fra Rusland mod Rigsfællesskabet", *Forsvarets Efterretningstjeneste*, www.fe-ddis.dk/globalassets/fe/dokumenter/2025/trusselsvurderinger/-20250209_opdateret_vurdering_af_truslen_fra_rusland_mod-.pdf
- FE (2025b), *UDSYN*, Forsvarets Efterretningstjeneste, www.fe-ddis.dk/globalassets/fe/dokumenter/2025/-fe-udsyn-25-.pdf
- Financial Express (2025), "PM Modi highlights how the India-Middle East-Europe corridor will strengthen global trade", *Financial Express*, www.financialexpress.com/india-news/pm-modi-highlights-how-the-india-middle-east-europe-corridor-will-strengthen-global-trade/3791857/
- Frederiksen, Mette, Jakob Ellemann-Jensen, Pia Olsen Dyhr, Sofie Carsten Nielsen og Søren Pape Poulsen (2022), "Nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik", *Regeringen*, <https://regeringen.dk/nyheder/2022/nationalt-kompromis-om-dansk-sikkerhedspolitik/>
- Gieg, Philipp og Gisela Müller-Brandeck-Bocquet (2024), "Navigating Norms and Pragmatism in EU-India Relations. Multilateralism, Connectivity, and the Future of the Strategic Partnership" i Mathias Jopp og Johannes Pollak, red., *The European Union's Geopolitics, The Future of Europe*, Cham: Springer Nature Switzerland, pp. 263-92.
- Gieg, Philipp, Timo Lowinger, Manuel Pietzko, Anja Zürn og Ummu Salma Bava, red. (2021), *EU-India Relations. The Strategic Partnership in the Light of the European Union Global Strategy*, Contributions to International Relations, Cham: Springer International Publishing AG.
- Götz, Elias (2025), "Hvad siger international politik forskningen om, hvorfor Rusland angreb Ukraine? Geopolitik, regimesikkerhed og Putins imperiale ambitioner", i Jørgen Staun og Niels Bo Poulsen, red., *Rusland i krig – Intention og militær evne efter Ukraine*, København: Djøf Forlag, pp. 31-57.
- Hindustan Times (2025), "EU panel on 1st visit to India from Sept 10-14", *Hindustan Times*, www.hindustantimes.com/india-news/eu-panel-on-1st-visit-to-india-from-sept-1014-101757356913060.html
- IMF (2025, oktober), "World Economic Outlook (WEO)", *International Monetary Fund*, <https://data.imf.org/en/datasets/IMF.RES:WEO>
- Jain, Rajendra K. og Shreya Pandey (2019), "The EU Global Strategy and EU-India Relations: A Perceptions Study" i N. Chaban og M. Holland, red., *Shaping the EU Global Strategy, The European Union in International Affairs*, Cham: Palgrave Macmillan, pp. 101-26.
- Jaishankar, Dhruva (2024), *Vishwa Shastra. India and the World*. Gurugram: Penguin Random House India.
- Jaishankar, S. (2024), *Why Bharat Matters*, New Delhi: Rupa.
- Khorana, Sangeeta og Badri G. Narayanan (2017), "Modelling Effects of Tariff Liberalisation on India's Key Export Sectors: Analysis of the EU-India Free Trade Agreement", *Margin—The Journal of Applied Economic Research*, 11 (1): 1–22.
- Kliuyeva, K. (2025), "Eurostat report: Maritime transport dominates international trade", *European Shippers' Council*, <https://europeanshippers.eu/eurostat-report-maritime-transport-dominates-international-trade/>
- Krishnan, Murali (2025), "India watches as Trump moves closer to Pakistan", *Deutsche Welle*, www.dw.com/en/india-watches-as-trump-moves-closer-to-pakistan/a-74177283
- Kumar, Rajan (2022), "The European Union as a Global Actor: An Indian Perspective" i Maria Raquel Freire, Paula Duarte Lopes, Daniela Nascimento, Licinia Simão, red., *EU Global Actorness in a World of Conte-*

- sted Leadership. Policies, Instruments and Perceptions*, Cham: Springer International Publishing, pp. 247-62.
- Körömi, Csongor (2025), "EU, India agree to finalize free-trade pact this year, von der Leyen says", *Politico*, www.politico.eu/article/india-agrees-with-eu-to-finalize-free-trade-pact-this-year-von-der-leyen-says/
- Matlary, Janne Haaland (2023), "Våbenstøtten til Ukraina. Aktører, drivkrefter og motkrefter", i Tormod Heier, red., *Krigen i Ukraine*, Oslo: Fagbokforlaget, pp. 277-95.
- MEA (2025a), "India's strategic partnerships with other countries since 2020", *Ministry of Foreign Affairs*, Government of India, www.mea.gov.in/Images/CP-V/1674-17-03-2025-en.pdf
- MEA (2025b), "Ministry of External Affairs Annual Report 2024", *Ministry of External Affairs*, www.mea.gov.in/Images/CPV/140725MEAAnnualReport2024English.pdf
- MHA (2017), "Management of Indo-China Border", *Ministry of Home Affairs*, www.mha.gov.in/sites/default/files/INDO%20CHINA_05052017.pdf
- Mishra, Asit Ranjan (2026), "India and EU will have the 'mother of all deals,' says Piyush Goyal", *Business Standard*, www.business-standard.com/economy/news/piyush-goyal-says-india-eu-fta-will-be-the-mother-of-all-deals-126011601329_1.html
- Mishra, Rahul (2023), "From non-alignment to multi-alignment: assessing India's foreign policy shift", *The Round Table*, 112(1): 43-56.
- Mollan, Cherylann (2025), "India will buy oil from where it gets 'the best deal' - envoy to Russia", *BBC News Mumbai*, www.bbc.com/news/articles/c1jnye657l0o
- Mukherjee, Anit (2014), "India as a Net Security Provider: Concept and Impediments", *Policy Brief*, August 2014, S. Rajaratnam School of International Studies, www.rsis.edu.sg/wp-content/uploads/2014/09/PB_140903_India-Net-Security.pdf
- NATO (2025, 10. december), "Deterrence and defence", *North Atlantic Treaty Organization*, www.nato.int/en/what-we-do/deterrence-and-defence/deterrence-and-defence
- News on Air (2025), "India Expands Strategic Partnerships With more than 30 Nations: MoS Pabitra Margherita in Rajya Sabha", *News on Air*, www.newsonair.gov.in/india-expands-strategic-partnerships-with-more-than-30-nations-mos-pabitra-margherita-in-rajya-sabha/
- Parakilas, Jacob og Pavlo Shkurenko (2026), "Russia's Military Procurement Is a Warning for Europe", *Foreign Policy*, <https://foreignpolicy.com/2026/01/07/russia-ukraine-putin-europe-drones-missiles/>
- Paul, T.V. (2024), *The Unfinished Quest. India's Search for Major Power Status from Nehru to Modi*. Oxford: Oxford University Press.
- PIB Delhi (2025, 15. August), "Atmanirbhar Bharat: The Foundation of a Strong and Developed India", *Prime Minister's Office*, www.pib.gov.in/PressReleasePage.aspx?PRID=2156701®=3&lang=2
- Regeringen (2020), "Danmark og Indien indgår grønt strategisk partnerskab", *Regeringen*, <https://regeringen.dk/nyheder/2020/danmark-og-indien-indgaar-groent-strategisk-partnerskab/>
- Rizzo, Rachel og Vivek Mishra (2025), "Trump's NSS and India's Strategic Dilemmas", *Observer Research Foundation*, www.orfonline.org/expert-speak/trump-s-nss-and-india-s-strategic-dilemmas
- Sachdeva, Gulshan (2019), "EU-India Economic Relations and FTA Negotiations" i Gulshan Sachdeva, red., *Challenges in Europe*, Singapore: Palgrave Macmillan, pp. 291-320.
- Shah, Saeed og Shivam Patel (2025), "How Pakistan shot down India's cutting-edge fighter using Chinese gear", *Reuters*, www.reuters.com/business/aerospace-defense/how-pakistan-shot-down-indias-cutting-edge-fighter-using-chinese-gear-2025-08-02/
- Sibal, Kanwal (2019), "India and the European Union: Perceptions and Misperceptions" i Rajendra K. Jain, red., *Changing Indian Images of the European Union*, Singapore: Palgrave. Macmillan, pp. 61-78.
- SIPRI (2025), "SIPRI Military Expenditure Database", *Stockholm International Peace Research Institute*, <https://milex.sipri.org/sipri>
- Sørensen, Camilla T.N. og Adam Buschard (2025), "Kina som global militær stormagt – militærstrategiske perspektiver for dansk forsvar", FAK Rapport, *Forsvarsakademiet*, www.fak.dk/globalassets/fak/dokumenter/fak-rapporter/-fak-rapport-001-kina.pdf
- Sørensen, Ditte Brasso (2024), "The EU's Critical Raw Materials Strategy: Engaging with the World to Achieve Self-Sufficiency", *Handelspolitik, Tænketanken Europa*, <https://thinkeuropa.dk/node/3851/pdf-export>
- TOI (2023), "In a first, India, EU carry out joint naval drills in Gulf of Guinea", *Times of India*, <https://timesofindia.indiatimes.com/india/in-a-first-india-eu-carry-out-joint-naval-drills-in-gulf-of-guinea/articleshow/104731435.cms>
- UM (2025), "Eksportmarkedet Indien", *Markedsrapport 2025*, *Udenrigsministeriet*, Trade Council, <https://thetradecouncil.dk/indsigter/markedsrapporter/indien>
- USTR (2025), "India", *Office of the United States Trade Representative*, <https://ustr.gov/countries-regions/south-central-asia/india>
- Walt, Stephen M. (1985), "Alliance Formation and the Balance of World Power", *International security*, 9(4): 3-43.
- White, Joshua T. (2020), "China's Indian Ocean Ambitions: Investment, Influence, and Military Advantage, Global China", *Brookings*, www.brookings.edu/wp-content/uploads/2020/06/FP_20200615_chinas_indian_ocean_ambitions_white-1.pdf
- Wouters, Jan, Idesbald Goddeeris, Bregt Natens og Filip Ciortuz (2014), "Some Critical Issues in the EU-India Free Trade Agreement Negotiations", *European Law Journal*, 20(6): 848-869.